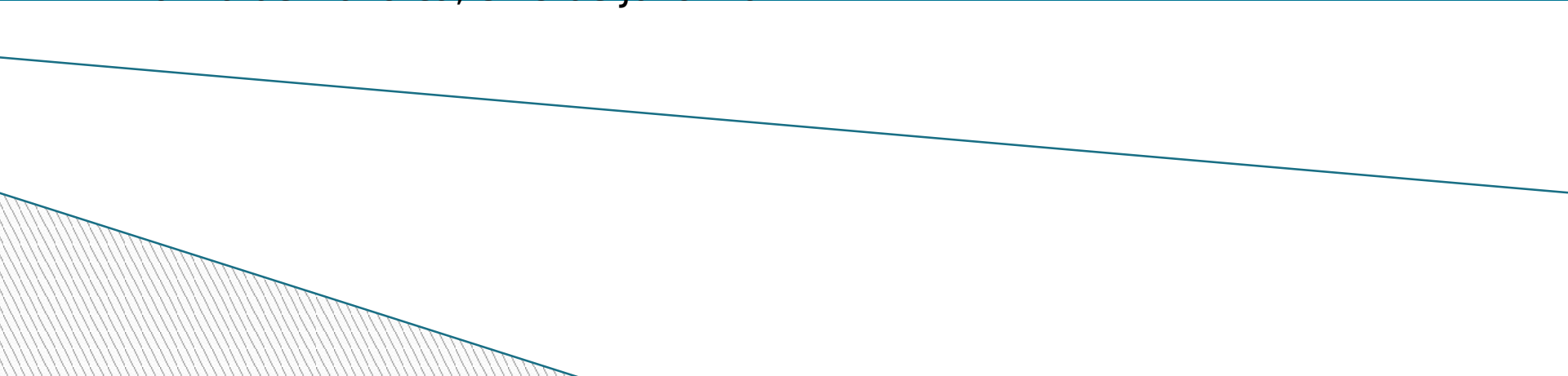

CAUSES , EFECTES I RESPOSTES A LA CRISI DE L'ESTAT SOCIAL

Escola d'Estiu IniciativaVerds.
Palma de Mallorca, 8 i 9 de Juliol 2011.

NATURALESIA I DIMENSIONS DE LA CRISI.

- ▣ L'error més important davant la crisi- potser no és un error, sinó una opció conscient - el creure que es tracta només d'una crisi econòmica i conjuntural.
- ▣ Assistim a un nou capítol d'una crisi estructural, que té moltes dimensions.
- ▣ A Europa s'expressa entre d'altres formes com a crisi del Model d'Estat Social.

DE QUÈ PARLEM, QUAN PARLEM DE L'ESTAT SOCIAL ?

- ▣ Ens referim a la forma d'organització social generalitzada a Europa Occidental durant la segona part del segle XX. Tot i que amb un grau de desenvolupament molt desigual.
- ▣ Es configura en el marc de :
 - Una economia de mercat.
 - Un model productiu industrialista.
 - Una estructura social de capitalisme industrial.
 - Un espai territorial, el de l'Estat Nació

DE QUÈ PARLEM, QUAN PARLEM DE L'ESTAT SOCIAL ?

- ▣ Es fonamenta en un Pacte Social que conté com continguts bàsics :
 - Un Estat del Benestar desenvolupat.
 - Una fiscalitat amb capacitat de redistribuir la riquesa i reduir les desigualtats que genera l'economia.
 - Elements de democràcia econòmica en el govern de la societat i en les empreses.
 - Reconeixement del paper de les organitzacions sindicals i empresarials en el govern de les polítiques.
 - Mecanismes de concertació social.

LÍMITS D'AQUEST MODEL D'ESTAT SOCIAL

- ▣ Es va construir per i en una petita part del món - Europa - ignorant la resta.
- ▣ Comporta una certa cultura externalitzadora de riscos i costos.
 - Evident en termes Nord- Sud o en termes ecològics.
- ▣ No contempla la seva sostenibilitat : ni social ni ecològica.

ORÍGENS DE LA CRISI DE L'ESTAT SOCIAL.

- ▣ L'Estat social aconseguí millores importants en la distribució de la riquesa entre capital i treball en els països desenvolupats.
- ▣ La crisi de matèries primeres dels anys 70 posa de manifest l'exhauriment del model i les seves contradiccions.
- ▣ En un moment en què els canvis tecnològics propicien noves formes d'organització productiva i social.
- ▣ La resposta a aquella crisi - com ara - s'ha fet sota l'hegemonia ideològica dels poders econòmics.
- ▣ S'inicia l'erosió i deslegitimació de l'Estat Social.

CAUSES DE LA CRISI DE L'ESTAT SOCIAL

▣ TRANSFORMACIÓ DE L'HÀBITAT NATURAL DE L'ESTAT SOCIAL.

- Les innovacions tecnològiques propicien noves formes de producció i de l'estructura i organització social.
- De l'economia industrial integrada a l'economia en xarxa.
- De la societat industrialista a la societat del coneixement.

CAUSES DE LA CRISI DE L'ESTAT SOCIAL

- ▣ HEGEMONIA IDEOLÒGICA A PARTIR DE NOUS PARADIGMES.
 - EL MERCAT COM A CENTRE DE L'ESTRUCTURACIÓ I VERTEBRACIÓ SOCIAL. No sols de l'economia.
 - ▣ De la centralitat de la societat, a la del mercat.
 - ▣ De la centralitat del treball, a la del consum.
 - RUPTURA DELS EQUILIBRIS IDEOLÒGICS.
 - ▣ Entre competitivitat i cooperació.
 - ▣ Entre individualitat i col·lectivitat

CAUSES DE LA CRISI DE L'ESTAT SOCIAL

▣ NOUS PARADIGMES

◦ DE LA REDUCCIÓ A L'EXTERNALITZACIÓ DE RISCOS.

▣ Entre sectors socials. (Féu els ajustos entre vosaltres)

▣ En l'intern dels sectors socials

▣ treballadors centrals i perifèrics. (subcontacacions, ETTs, empreses de serveis integrals)

▣ Treballadors autòctons i immigrants)

▣ Entre generacions.

▣ Doble escala salarial

▣ Finançament infraestructures o dèficit tarifa elèctrica

▣ Entre sexes.

11/10/11

CAUSES DE LA CRISI DE L'ESTAT SOCIAL

- NEOINTERVENCIONISME vestit de liberalisme.
 - ▢ Intervencionisme a favor dels mercats, de grups socials, dels lobbys, de continents.
- DESREGULACIÓ DE L'ECONOMIA. Com a element clau d'una ideologia, EL GLOBALISME.
- PRIVATITZACIÓ D'ÀMPLIES ESFERES PÚBLIQUES. Amb la conseqüent transferència de poder polític.

EFFECTES DE LA CRISI DE L'ESTAT SOCIAL.

- ▣ UN NOU PAS EN LA TRANSFORMACIÓ DEL CAPITALISME DOMINANT.
 - De la mateixa manera que determinats canvis tecnològics propicien el pas del Capitalisme Mercantil al Capitalisme Industrial.
 - Ara, del Capitalisme Industrial al Capitalisme Financer.

EFFECTES DE LA CRISI DE L'ESTAT SOCIAL

DE LA CENTRALITAT DEL CAPITALISME INDUSTRIAL AL CAPITALISME FINANCER.

- ▣ De l'empresari com l'emprenedor que assumeix riscos per generar riquesa. Al ...
- ▣ gestor que externalitza riscos per donar valor a les accions i rendibilitat a l'inversor.

EFFECTES DE LA CRISI DE L'ESTAT SOCIAL.

▮ **Fort desequilibri entre el poder de l'economia i el poder de la societat.**

- La millor adaptació de l'economia a l'espai global.
- La privatització no sols té conseqüències econòmiques, socials. És un procés de transferència de poder de la societat a l'economia.

▮ **Increment de les desigualtats.**

- Amb conseqüències socials.
- També econòmiques, que estan en l'origen, causes profundes de la darrera crisi.

EFFECTES DE LA CRISI DE L'ESTAT SOCIAL.

- ▣ Deslegitimació dels espais col·lectius.
 - Les dificultats de les organitzacions socials i polítiques per agregar interessos.
 - ▣ En la dialèctica local versus global.
 - ▣ En la dialèctica individual/corporatiu versus col·lectiu/general.
 - Increment de les fugides cap a :
 - ▣ Individualisme, corporativisme.
 - ▣ Populisme i xenofòbia.
 - ▣ Legitimació de pràctiques socials, com la corrupció.

RESPOSTES A LA CRISIS DEL MODEL SOCIAL.

▣ LA CONSTRUCCIÓ D'UNA NOVA HEGEMONIA IDEOLÒGICA.

- De l'externalització a la socialització dels riscos.
- Aposta per la cooperació com a valor. Eficiència cooperativa.

▣ LA RECONSTRUCCIÓ DE NOUS EQUILIBRIS.

- Entre persona i col·lectivitat (Molta atenció a les formes organitzatives del 15M).

RESPOSTES A LA CRISIS DEL MODEL SOCIAL.

- ▣ LA CONSCIÈNCIA D'UN NOU HÀBITAT PEL CONFLICTE SOCIAL DEL SEGLE XXI. ESPAI GLOBAL.
 - En termes de distribució de la riquesa.
 - En termes ecològics, de sostenibilitat.
 - En el terreny on construir contrapoders, contrapesos.
- ▣ RELEGITIMACIÓ DELS ESPAIS COL·LECTIUS. QUINS?.

NECESSITEM NOUS IMAGINARIS

- ▣ Que agreguin interessos i emocions.
- ▣ Que combinin vells valors i noves idees.
- ▣ Que entenguin les noves subjectivitats de la ciutadania aparegudes durant la crisi.

NECESSITEM NOUS IMAGINARIS

▣ QUE POSIN EN VALOR :

- Que la desigualtat està en els orígens de la crisi.
- Que l'equitat és eficient.
- Que externalitzar riscos suposa multiplicar-los.
- Que els Drets no són un obstacle per a l'economia, sinó el seu motor.
- Que la sostenibilitat no és un obstacle pel desenvolupament sinó la seva garantia.

NECESSITEM NOUS IMAGINARIS

- ▣ La sostenibilitat social i ecològica lluny de ser un problema, és una part de la solució.

- ▣ RECORDANT QUE :
 - El 66% dels llocs de treball existents avui a Europa els ha generat l'Estat Social.
 - Els llocs de treball del segle XXI vindran de la mà de la sostenibilitat o no vindran.
 - En termes d'ocupació, la sostenibilitat és al segle XXI el que els drets socials varen ser al segle XX. El gran jaciment d'ocupació i benestar.

RESPOSTES A LA CRISIS DE L'ESTAT SOCIAL.

▣ EL PAPER DE LA COMUNICACIÓ.

- L'aparició de canvis tecnològics ha estat clau en la generació de noves formes productives.
- Les noves formes de comunicació claus en la construcció d'estructures socials.
- Ha estat determinant en la construcció d'hegemonia ideològica.
- Cada cop és més evident que la comunicació és poder.

RESPOSTES A LA CRISIS DE L'ESTAT SOCIAL.

- ▣ COM FER JUGAR A LA COMUNICACIÓ EN LES RESPOSTES A LA CRISI DE L'ESTAT SOCIAL.
 - En les formes de relació de les persones i de construcció de relacions de poder.
 - En la reconstrucció d'hegemonia ideològica.
 - En la construcció d'un nou hàbitat . L'espai global.
 - En l'aparició de nous subjectes socials ?
 - En la re-legitimació dels espais col·lectius. En forma de commons

RESPOSTES A LA CRISIS DE L'ESTAT SOCIAL.

- ▣ CALDRÀ PRESTAR ATENCIÓ A LES INTERPRELACIONS QUE ENS FA EL 15 M.
 - Combatent els intents de criminalització de la dreta.
 - Evitant analitzar l'esdeveniment o el moviment amb mirada de societat industrialista.
 - Evitant l'emmirallament de falses il·lusions i visions adanistes.
 - Defensant la convivència de formes diferents i legíimes d'intervenció en l'espai públic.
 - Essent conscients que estem davant d'una forta corrent de fons.

HYBRIS O EQUO

- ▣ El conflicte del segle XXI torna a estar situat una vegada més entre la Hybris i la Aequo . Com en les tragèdies gregues.
- ▣ Hybris, la major falta que podien cometre els grecs.
- ▣ Hybris, o sigui desmesura, cobdícia, l'ambició sense mesura i produïda per la supèrbia i la manca d'equilibri personal i col·lectiu.
- ▣ Sens dubte la Hybris torna a estar en els orígens de la crisi en la seva causa última

HYBRIS O EQUO

- ▣ I una altra vegada la necessitem combatre amb el seu oposat.
- ▣ AEQUUS, origen d'Equitat, d'Equilibri.
- ▣ Podria doncs concloure la intervenció dient que front la desmesura de la Hybris, la resposta pot ser EQUO.